

УДК 330.322

ВПЛИВ ФАКТОРУ КОНКУРЕНЦІЇ В ІННОВАЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ НА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ

B. V. Чорнобаєв, к. е. н., доцент, ДВНЗ «Національний гірничий університет».

chornobaev81@mail.ru

Методологія дослідження. Результати дослідження отримано за рахунок наступних методів: наукового узагальнення – при визначенні економічного змісту інноваційного процесу; загального та особливого – при з’ясуванні специфіки конкуренції на різних етапах інноваційної діяльності; історичного і логічного – при дослідженні закономірностей використання технологій подвійного застосування.

Результати. Кінцевий результат інноваційної діяльності не завжди співпадає із запланованим і залежить від ціннісної оцінки альтернативних новацій. Різні варіанти реалізації прикладних досліджень забезпечують конкуренцію всередині кожного етапу інноваційного процесу, що сприяє поліпшенню інноваційного продукту та зменшенню витрат на його розробку та впровадження в масове виробництво.

Посилення конкуренції в національній економіці через активізацію використання технологій подвійного застосування буде, по-перше, сприяти оптимізації виробництва продуктів військового призначення і, по-друге, стимулювати майбутнє використання даних технологій в цивільній сфері. У сучасних умовах доцільним є також процес диверсифікації потужностей цивільних галузей, що спеціалізуються на виробництві споживчих товарів, на випуск необхідної продукції військового призначення.

Новизна. Визначено, що освоєння випуску продукції подвійного застосування підвищує стійкість і адаптивність високотехнологічного комплексу до нестабільного бюджетного фінансування, а їх використання в цивільному секторі посилює його конкурентоздатність на світовому ринку.

Практична значущість. Результати дослідження можуть бути використані при розробці загальнодержавних та регіональних програм промислової політики в контексті стимулювання використання в Україні технологій подвійного призначення.

Ключові слова: інновації, інноваційний процес, конкуренція, військово-промисловий комплекс, технології подвійного застосування, економічне зростання, економіка особливого періоду.

Література

1. Геєць В. М. Бар'єри на шляху розвитку промисловості на інноваційній основі та можливості їх подолання / В. М. Геєць // Економіка України. – 2015. – № 1. – С. 4–25.
Heiets V. M. *Bariery na shliakhu rozv'ytku promyslovosti na innovatsiiniy osnovi ta mozhlivosti yikh podolannia* [Barriers to industrial development based on innovation and opportunities to overcome them] / V. M. Heiets // *Ekonomika Ukrayni*. – 2015. – № 1. – Р. 4–25.
2. Денисенко М. П. Основи інвестиційної діяльності: підр. для студентів вищих навчальних закладів / Микола Денисенко. – К. : Алерта, 2003. – 338 с.
Denysenko M. P. *Osnovy investytsiynoi diialnosti: pidr. dla studentiv vyshchych navchalnykh zakladiv* [Framework for investment] / Mykola Denysenko. – K. : Alerta, 2003. – 338 p.
3. Основи інвестиційно-інноваційної діяльності: навч. пос.. за науковою редакцією В. Г. Федоренко. – К. : Алерта, 2004. – 431 с.
Osnovy investytsiyno-innovatsiynoi diialnosti [Fundamentals of investment and innovation] : navch. pos.. za naukovoiu redaktsieiu V. H. Fedorenko. – K. : Alerta, 2004. – 431 p.
4. Осецький В. Л. Інвестиції та інновації: проблеми теорії і практики / Валерій Леонідович Осецький: монографія. – К. : IAE УААН, 2003. – 412 с.
Osetskyi V. L. *Investytsii ta innovatsii: problemy teorii i praktyky* [Investment and innovation: problems of theory and practice] / Valeriy Leonidovich Osetskyi: monohrafia. – K. : IAE UAAN, 2003. – 412 p.
5. Економіка й організація інноваційної діяльності: навч. пос. – К. : «Центр навчальної літератури», 2004. – 128 с.
Ekonomika i orhanizatsiia innovatsiinoi diialnosti [Economics and organization innovation] : navch. pos. – K. : «Tsentr navchalnoi literatury», 2004. – 128 p.
6. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент. Навчальний посібник / Петро Микитюк. – К. : «Центр навчальної літератури», 2007. – 400 с.
Mykytiuk P. P. *Innovatsiinyi menedzhment* [Innovation management] . Navchalnyi posibnyk / Petro Mykytiuk. – K. : «Tsentr navchalnoi literatury», 2007. – 400 p.
7. Пилипенко Г. М. Конкуренція як фактор інноваційних змін: інституційний аспект / Г. М. Пилипенко // Вчені записки Харківського інституту управління: Науковий журнал: Випуск № 28. – Харків : XIV, 2010 – С. 199–200.
Pylypenko H. M. *Konkurentsiiia yak faktor innovatsiynykh zmin: instytutsiynyy aspekt* [Competition as a factor of innovation changes: institutional aspect] / H. M. Pylypenko // Vcheni zapysky Kharkivskoho instytutu upravlinnia: Naukovyi zhurnal: Vypusk № 28. – Kharkiv : XIV, 2010 – P. 199–200.
8. Маркс К., Энгельс Ф. Собрание сочинений в 50 томах. 2-е изд. – М. : Изд-во Политическая литература, 1957. – т. 25, ч. 1, с. 116.
Marks K., Enhels F. *Sobranye sochinenyi v 50 tomakh* [Collected works in 50 volumes] . 2-e izd. – M. : Yzd-vo Polytycheskaia lyteratura, 1957. – t. 25, ch. 1, p. 116.
9. Коновалов В. М. Інноваціонна сага / В. М. Коновалов. – М : Іздательский дом «Вильямс», 2005. – 74 с.
Konovalov V. M. *Innovatsyonnaia saha* [Innovative saga] / V. M. Konovalov. – M : Yzdatelskiy dom «Vilyams», 2005. – 74 p.